

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موضوع مقاله:

کار و مدیریت جهادی رمز رونق تولید و توسعه اشتغال

از:

رحمان امامی

کارشناس ارشد و مدرس دانشگاه و

مسئول روابط عمومی و آموزش فنی شرکت خدمات

حمایتی کشاورزی استان مازندران

فروردین ماه ۱۳۹۶

فهرست مطالب :

عنوان	صفحه
صفحه عنوان	۱
صفحه فهرست	۲
مقدمه	۳
مدیریت جهادی چیست؟	۵
خصوصیات روحیه جهادی از نگاه قرآن و روایات	۵
ویژگی های خاص مدیریت جهادی	۶
موفقه ها و فاکتورهای بنیادین مدیریت جهادی	۶
ویژگی های ناب مدیریت جهادی	۷
ویژگی های ایجابی برای مدیریت جهادی	۸
ویژگی های کار جهادی	۸
مهمترین روش های رونق تولیدات داخلی	۹
مهمترین راهکارهای توسعه اشتغال	۱۱
چگونگی استفاده از عنصر مدیریت جهادی در رونق تولید و توسعه اشتغال	۱۳
نتیجه گیری	۱۵
منابع و مأخذ	۱۶

کار و مدیریت جهادی رمز رونق تولید و توسعه اشتغال

(۱) مقدمه :

به دلیل اهمیت روز افزون اقتصاد در حل مشکلات جامعه ، شعارهای محوری سالهای اخیر کشور بر مبنای اقتصاد به خصوص اقتصاد مقاومتی بوده اند و به دلیل همین اهمیت بجا سال ۱۳۹۶ هم به نام سال اقتصاد مقاومتی ، تولید و اشتغال نامگذاری شده که در این رابطه باید تمامی دستگاههای اجرایی در مقابل فعالیت های صورت گرفته در این بخش پاسخگو باشند. برای حل مشکلات اقتصادی کشور راه حل های مختلفی تاکنون ارائه شده و در کشور بکار گرفته شده اند اما هیچ کدام تاکنون نتوانسته اند آنطور که باید راه گشا برای حل مسائل اقتصادی جامعه باشند و عملا پایه های اقتصادی جامعه همچنان معیوب و دارای ضعف پیدا و پنهان فراوانی می باشند و در این راه همچنان اقتصاد و حل مشکلات اقتصادی به عنوان اولویت نخست کشور محسوب می شود بطوریکه در شعارهای محوری هر سال تجلی می یابد و امسال هم تولید و اشتغال باسلاح اقتصاد مقاومتی در جامعه مطرح شده است که برای موفقیت در این عرصه باید ابتدا استراتژی و راهبرد عملیاتی را برای این کار تهیه و تدوین کرد و آنگاه تمامی فعالیت ها را در راستای تحقق اهداف مرتبط که همانا رونق تولید و توسعه اشتغال است نظام مند نمود.

برابر تجارب سالهای اخیر برای موفقیت در عرصه اقتصاد بخصوص در زمینه رونق تولیدات داخلی و توسعه اشتغال ، دیگر روشهای تکراری گذشته چاره کار نیست بلکه در این رابطه باید طرح نو در افکند

واین امر از آنجا ناشی می شود که برای رونق تولید و توسعه اشتغال زمان کافی در اختیار نداریم و هر ساله صدها هزارها نفر به تعداد جوانان جویای کشور اضافه می شوند اما دست های بخش های دولتی ، خصوصی و تعاونی برای رونق ملموس تولیدات داخلی و توسعه اشتغال عملاً بسته است چرا که هر ساله در خوش بینانه ترین صورت تنها تعداد محدودی جذب بازار کار می شوند پس برای رونق تولید و توسعه اشتغال باید راه مبارزه را در پیش گرفت که آنهم جهاد و اقدام جهادی و کار و مدیریت جهادی برای رونق تولید و توسعه اشتغال است و تنها در این صورت است که می توان تولید را رونق روز افزون بخشید و اشتغال را برای تمامی جوانان جویاری کار مهیا ساخت. حال این مدیریت جهادی چیست ؟

۲) مدیریت جهادی چیست ؟

مدیریت جهادی مدیریتی است که با عشق و ایمان به خدا ، خستگی ناپذیر ، با گام های بلند و دارای شتاب که با بصیرت و تسلط کامل بر حل تمامی مشکلات ، موانع پیش رو را یکی پس از دیگری از سر راه برداشته تا به هدف در نظر گرفته شده که بار ایمانی و اعتقادی خود دارد دست یابد. مدیریت جهادی خدمت به مردم را با نیت خدایی و اخلاص کامل و با تکیه بر تخصص و دانش مرتبط مدنظر دارد.

۳) خصوصیات روحیه جهادی از نگاه قرآن و روایات :

۱ - ایمان و اخلاص

۲ - اتحاد و وحدت

۳ - احسان و ایثار

۴ - پرهیز از هر گونه اسراف

۵ - دوری از سستی و کاهلی

۶ - پرهیز از غرور و خودپسندی

۷ - توکل بر خدای متعال

۸ - ذکر بسیار خدا

۹ - نظم و انضباط دقیق

۱۰ - دارا بودن روحیه مبارزه تا حصول نتیجه نهایی

۴) ویژگی های خاص مدیریت جهادی :

الف) حوزه تمایلات و گرایش ها : ایمان و اعتقاد راستین به آخرت ، تقوا ، عدالت ، نوع دوستی ، آینده نگری ، تکامل گرایی ، تمایل به علم و پژوهش ، اعتقاد به مشارکت ، اعتقاد به ولایت فقیه ، گرایش به نظام و قانون و داشتن عزم و اراده آهنین برای انجام هر کاری.

ب) حوزه افکار و ذهنیات : هوش بالا ، جامع نگری و نگرش سیستمی ، وجود نظام فکری ، ژرف نگری و عمق نگری به امور ، عرضه افکار ، هم فکری و مشورت.

ج) حوزه رفتار و عینیات : تواضع و فروتنی ، اعتماد به نفس ، سرعت عمل ، عیب پوشی ، پابندی به ضوابط به جای روابط ، عمل به وعده های خود ، سعه صدر ، نظام درکارها ، خلاقیت و توانایی مدیریت جهادی:

۵) مولفه ها و فاکتورهای بنیادین مدیریت جهادی :

۱- تصمیم گیری مشارکتی توسط افرادی که به موقع با تصمیم ارتباط دارند.

۲- سبک خاص رهبری به طور عمده جنبه ی هدایتی و تفویضی دارد و نه دستوری و تحکم.

۳- انعطاف پذیری سازمانی به نحوی که همواره ساختار و نیروی انسانی ، متناسب با وظایف و ماموریت های جدید متحول شوند.

۴- برخورداری از نیروی انسانی متعهد ، متخصص و با انگیزه که همواره در یک فرآیند رشد و ارتقای علمی و تجربی قرار گرفته اند.

۵- فضای بازسازی برای ابراز نظرات و دیدگاه ها و برخورد آرا ، که زمینه را برای بروز خلاقیت ها و ابتکارات فراهم می سازد .

۶) ویژگی های ناب مدیریت جهادی :

- ۱- ارائه خدمات بی منت و عاشقانه.
- ۲- توجه به مشارکت مردمی در انجام امور (سازمان دهی نیروها)
- ۳- بهره گیری حداکثری از امکانات موجود تحت اختیار در جهت انجام ماموریت‌های محوله بدون گله و شکایت.
- ۴- اعتماد متقابل به اعضاء و نیروهای مردمی.
- ۵- گسستن قید و بندهای اداری و تشریفات مربوط به نظام اداری.
- ۶- بی توجهی به امور مادی (حقوق ، رفاه ، مقام و ...)
- ۷- بی توجهی به زمان در انجام ماموریت های محوله (کار شبانه روزی)
- ۸- انجام امور به عنوان تکلیف و تلقی کار به عنوان عبادت.
- ۹- ایجاد گفتمان مشترک با بهره گیری از خدمات ارائه شده.
- ۱۰- تقویت بنیان های فرهنگی و توجه به این امور در انجام ماموریت ها .
- ۱۱- الهام و اتصال به ولایت و ولایت پذیری تمام و کمال.
- ۱۲- تصمیم گیری و تصمیم سازی در مدیریت جهادی با اتکاء به توان داخلی.
- ۱۳- جهاد مظهر تفکر کار نشد ندارد است.
- ۱۴- جهاد مصداق تلاش و مجاهدت همه جانبه برای رسیدن به هدف است.
- ۱۵- در قاموس جهاد مشکلات و تنگناها جایگاهی ندارد.
- ۱۶- نظارت و خود کنترلی ناشی از ایمان در تمامی کارها.

۷) ویژگی های ایجابی برای مدیریت جهادی :

- ۱- اعتقاد به نصرت و یاری خداوند متعال
- ۲- پرهیز از هرگونه تجمل گرایی و گرایش کامل به سادگی.
- ۳- آینده نگری.
- ۴- شایسته سالاری.
- ۵- داشتن روحیه مردمی و حضور دائم در جمع مردم و کسب نظرات ایشان.
- ۶- کار و مجاهدت خستگی ناپذیر.
- ۷- خودسازی و تزکیه دائمی.
- ۸- ترجیح منافع جمعی بر منافع فردی و گروهی.
- ۹- دشمن شناسی.
- ۱۰- مسئله شناسی.
- ۱۱- استفاده صحیح و دقیق از بیت المال.
- ۱۲- سعی در افزایش بهره وری بیشتر از منابع موجود.

۸) ویژگی های کار جهادی :

- ۱- علمی بودن و دانش محوری
- ۲- کار با قدرت و صلابت
- ۳- برنامه محوری اقدامات.
- ۴- کاربرای مردم
- ۵- عشق و ایمان در کار
- ۶- علاقه مندی ، خستگی ناپذیری و شوق به کار

۷- برداشتن گام های بلند در کار.

۸- هراس نداشتن از چالش یا موانع و عبور از آنها

۹- شتاب همراه با تدبیر در کار

۱۰- بصیرت و عدم غفلت از وجود دشمن

۱۱- عدم فراموشی آرمان ها در کار

و بطور کلی باید گفت :

مدیریت جهادی مدیریتی است که با عشق و ایمان به خدا ، خستگی ناپذیر ، با گام های بلند و دارای شتاب مدبرانه که با بصیرت و دشمن شناسی خود از موانع پیش رو یکی و پس از دیگری می گذرد و به سوی ایجاد تمدن اسلامی به پیش می رود.

۹) مهمترین روشهای رونق تولیدات داخلی :

در حالی که مهمترین مولفه ها و ویژگی های مدیریت جهادی مشخص گردید حال باید ببینیم مهمترین روش های رونق تولید کدامند که بطور کلی مهم ترین روش های رونق تولیدات داخلی به شرح ذیل میباشند:

۱- سرمایه گذاری گسترده در بخش های اقتصادی به صورت علمی ، کاربردی و هدفمند.

۲- جلوگیری از انعقاد قراردادهای یکطرفه ورود کالاهای خارجی که تولیدات ملی را هدف قرار داده اند.

۳- حمایت از بنگاه های کوچک اقتصادی زود بازده به صورت علمی و کاربردی.

۴- حمایت از تشکیل و راه اندازی شرکت های دانش بنیان و تعاونی های تولیدی.

۵- حمایت از طرح های صنعتی و تجاری با قابلیت ملی و توان اشتغال زایی گسترده.

۶- به حداقل رساندن تورم در سطح جامعه و کاهش قابل توجه کارمزدها و سودهای بانکی برای رونق تولید و افزایش اشتغال.

۷- افزایش بهره‌وری در تولیدات واحدهای صنعتی و کشاورزی و حمایت از تولیدکنندگان با بهره‌وری بالاتر تولیدات کشاورزی و صنعتی.

۸- جلوگیری شدید و اکید و عملیاتی از قاچاق کالا به داخل کشور و مبارزه قاطع با قاچاق کالا در تمامی مراحل و شرایط.

۹- ایجاد وحدت کلمه و اتحاد همه گیر اقتصادی بین بانک‌ها و واحدهای تولیدی برای رونق تولید.

۱۰- اعطاء تسهیلات ارزان قیمت به واحدهای متقاضی در بخش تولیدات کشاورزی به خصوص توسعه کشت گیاهان گلخانه‌ای، گیاهان دارویی، پرورش ماهی و آبزیان و سایر تولیدات زود بازده.

۱۱- کاهش قیمت تمام شده در تولید محصول و رقابت پذیر نمودن کالاهای تولیدی در بازار.

۱۲- استفاده از تمامی ظرفیت‌ها و امکانات، قابلیت‌ها و توانمندی‌ها کشور برای ارتقاء رونق تولید و ایجاد واحد رونق تولید و توسعه اشتغال در تمامی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.

۱۳- هدفمند نمودن تولیدات داخلی به سمت صادرات برای افزایش توان اشتغالزایی واحدهای تولیدی بزرگ.

۱۴- فراهم نمودن شرایط بازار صادرات برای کالاهای تولید داخلی به خصوص توسط کشورهای همسایه.

۱۵- جلوگیری از واردات کالاهایی که قدرت ساخت آن در داخل وجود دارد.

۱۶- توجه به الگوی مصرف در زمینه استفاده از تولیدات داخلی.

۱۷- افزایش کیفیت تولیدات در داخل کشور و برای گرایش همه طبقات مردم به تولیدات داخلی.

۱۸- فرهنگ سازی ، اطلاع رسانی و تبلیغات گسترده برای تولیدات برتر کشوری و حمایت از بازاریابی و بازار رسانی این محصولات.

۱۹- استفاده از روش های موثر در جمع آوری پول های سرگردان مردم برای رونق تولید در سطوح شهرستانی ، استانی و ملی.

۲۰- استفاده از تجارب کشورهای مختلف جهان در زمینه رونق و تولید و افزایش اشتغال و اجرای آن مطابق با شرایط کشورمان.

۱۰) مهمترین راهکارهای توسعه اشتغال :

بعد از بر شمردن مهم ترین روش های رونق تولیدات داخلی مهم ترین راهکارهای توسعه اشتغال هم می تواند تکلیف ما را در زمینه بکارگیری مدیریت جهادی د توسعه اشتغال مشخص نماید که مهمترین راهکارهای توسعه اشتغال به شرح ذیل خواهد بود.

- ۱ - تهیه و تدوین سند ملی اشتغال با قابلیت اجرا برای تمامی دستگاه های اجرایی .
- ۲ - کاهش مراحل اداری ، مالی و قانونی برای دریافت تسهیلات ارزان قیمت جهت راه اندازی شغل و یا مشاغل مورد نیاز جامعه.
- ۳ - پایین آوردن ریسک جهت شروع و ادامه فعالیت های اقتصادی با ضریب اشتغال زایی بالا.
- ۴ - ایجاد مراکز آموزش ویژه کار آفرینی و کسب و کارهای کوچک .
- ۵ - حمایت جدی از ایده پردازان در زمینه توسعه اشتغال .
- ۶ - ایجاد بانک ها و موسسات پولی و مالی عامل اشتغال.
- ۷ - حمایت از بنگاههای اقتصادی کوچک زود بازده.
- ۸ - ایجاد خوشه های صنعتی و معدنی در مناطق مستعد کشور با هدف رشد و توسعه اشتغال.
- ۹ - ارائه معافیت های مالی برای افراد حقیقی و حقوقی فراهم کنندگان شغل در سطح کشور.

- ۱۰- ایجاد ، توسعه و تقویت پارک های فن آوری مراکز رشد علمی و پارک های صنعتی.
- ۱۱- تغییر و اصلاح ساختارهای اجرایی کشور با اولویت اشتغال زایی برای جوانان.
- ۱۲- تعریف و اجرای پیوست اشتغال پایدار برای تمامی طرحهای فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی.
- ۱۳- ایجاد روحیه کار و تلاش و روحیه خود اشتغالی در جوانان با آموزش های لازم از دوران کودکی به آنان.
- ۱۴- در نظر گرفتن اولویت اشتغال برای اجرا در تمامی طرح های صنعتی ، معدنی ، کشاورزی ، تعاونی و حتی خدماتی در سطح منطقه ، شهرستان ، استان و کشور.
- ۱۵- جمع آوری آمار دقیق بیکاران در هر منطقه ، شهرستان ، استان و ایجاد شغل براساس دانش ، تجربه و علاقه مندی آنان.
- ۱۶- اعطاء وام و تسهیلات ارزان قیمت با مهلت باز پرداخت بالا برای متقاضیان مشاغل سبک و مورد نیاز جامعه.
- ۱۷- مهیا سازی شرایط حاکمیتی برای جلوگیری از واردات کالهایی که تولید آن در کشور در حال جریان است.
- ۱۸- استفاده از ظرفیت های بالقوه و بالفعل تولیدی موجود در کشور برای توسعه اشتغال با حمایت از سرمایه گذاری در این بخش.
- ۱۹- حمایت جدی از تولیدکنندگان در تمامی بخش ها در داخل کشور بطوری که تولیدکنندگان این حمایت ها را لمس نمایند.
- ۲۰- استفاده از تجارب کشورهای موفق در امر اشتغالزایی و بکارگیری راهکارهای آنان مطابق با شرایط کشورمان.

۱۲- چگونگی استفاده از عنصر مدیریت جهادی در رونق تولید و توسعه اشتغال :

کار و مدیریت جهادی از آنجا که بر باور ، ایمان و اعتقاد قلبی کار خالصانه برای رضای خالق و خدمت به بندگان خدا متمرکز می باشد بنابراین وقت ، زمان و مکان خاصی را نمی شناسد و همه با هم بودن را همراه با علم و دانش مرتبط در هم می آمیزد و با همتی بالا و تلاش و کار چندین برابری روش های معمول و مسئولیت پذیری بسیار بالا به دنبال تحقق اهداف تعیین شده در رونق تولید و توسعه اشتغال می باشد هر چند در این راه مشکلات ، نارسائی ها و تنگناهای مختلفی بر سر راه رونق تولید و توسعه اشتغال بروز می نماید اما مدیران و کارکنان جهادی قادر خواهند بود با روحیه شجاعت و جسارت ، پویایی و بالندگی ، میدان دادن به نیروهای با انگیزه و انقلابی ، عملگرایی ، مردم داری و مردم مداری همراه با تواضع ، انتقاد پذیری ، کم توقعی و عدم سهم خواهی و بدون هر گونه جلب نظر اداری و تشکیلاتی در راه بسیار دشوار رونق تولید و توسعه اشتغال به اهداف از قبل تعیین شده دست یابند. کار و مدیریت جهادی عیار خود را در طول انقلاب شکوهمند اسلامی و سپس در طول هشت سال دفاع مقدس کاملاً و به وضوح نشان داده است و عملاً تمامی غیر ممکن ها را به ممکن تبدیل کرده است و در رونق تولید و توسعه اشتغال هم قطعاً همین گونه خواهد بود. شاید به باور بسیاری از صاحب نظران استفاده از عنصر کار و مدیریت جهادی برای تحقق اهداف در زمینه رونق تولید و توسعه اشتغال شعاری و بدون در نظر گرفتن تمامی جوانب به نظر برسد اما در پاسخ باید گفت : که در انجام امور مرتبط به رونق تولید و توسعه اشتغال تاکنون فقط به اجرای روش های معمول و رایج هر ساله اکتفا شده است در

صورتیکه اگر در این راه عنصر کار و مدیریت جهادی بکار گرفته شود هر نا ممکنی به ممکن تبدیل خواهد شد چون موفقیت کار و مدیریت جهادی در ایمان و اراده آن نهفته و هر که در این راه گام بر می دارد نخست باید به کار و مدیریت جهادی ایمان داشته باد و در این راه هر آنچه در توان دارد بکار بگیرد و آنگاه داشتن روحیه مبارزه و جهاد در راه خداست که چاره ساز است. در حال حاضر مشکل تولید و اشتغال در کشورمان تا به آن اندازه حاد شده است که برای حل آن باید جهاد کرد و مبارزه در راه خدا چاره کار است و این امر هم محقق نخواهد شد جز آنکه یک عزم همگانی در این راه آغاز شود. کشور ما در حال حاضر در تمامی زمینه ها دارای قابلیت ، ظرفیت ها و استعداد های فراوان است بنابراین برای رونق تولید و توسعه اشتغال سوال اساسی آن است که چگونه می توان از این قابلیت ها و ظرفیت ها بهره برد که در پاسخ باید گفت : چاره کار همان استفاده از عنصر کار و مدیریت جهادی در تمامی کارهاست که به هیچ وجه مرز ، مکان و زمان خاصی را طلب نکرده بلکه با حداقل امکانات به دنبال ظرفیت سازی برای تبدیل به بزرگترین پروژه های تولید با حداکثر ظرفیت اشتغال آخرین برای تمامی افراد جامعه است. خوشبختانه در حال حاضر راهکارهای رونق تولید و توسعه اشتغال کاملاً معین و مشخص است و آنچه در این راه بیش از پیش وجودش ضروری و لازم بنظر میرسد همان روحیه کار و مدیریت جهادی است که میتواند بر طرف کننده مشکلات موجود و تضمین مطمئن برای تحقق اهداف در رونق تولید و توسعه اشتغال قلم داد گردد.

نتیجه گیری :

امروزه همه جامعه از مسئولان و دست اندرکاران اداره کشور انتظار رونق تولید و حل مشکل بسیار بزرگ بیکاری را دارند و حل این مشکل هم در حال حاضر فقط و فقط با کار و مدیریت جهادی امکان پذیر است. بطور قطع و یقین اگر روشهای رایج در زمینه رونق تولید و توسعه و اشتغال با همان استراتژی و راهبردهای تعیین شده قبلی موفق بود یقیناً امروزه ما با مشکل بیکاری در این حد و اندازه در سطح کشور روبرو نبوده ایم بنابراین در شرایط کنونی برای رونق تولید و توسعه اشتغال بر اقتصاد مقاومتی تاکید و با کار و مدیریت جهادی وارد عمل شد چرا که کار و مدیریت جهادی با جوهره بسیار مستحکم و ویژگی های بی بدیل نهفته در آن می تواند هر غیر ممکنی را به ممکن تبدیل نماید و این امر دارای شاهد عینی مسلم و قطعی می باشد و آنهم حماسه آفرینی های رزمندگان جهاد گر در هشت سال دفاع مقدس بوده است که با دستان خالی در مقابل ۷۰ کشور جهان به پیروزی دست یافتند بنابراین در شرایط فعلی با کار مدیریت جهادی رونق تولید و توسعه اشتغال در سطح وسیع امکانپذیر و صد درصد قابل وقوع می باشد و خواهد بود.

منابع و مأخذ مورد استفاده :

- ۱ - برهان . ویژگی های مدیریت جهادی . پایگاه اطلاع رسانی . ۹۳/۱/۳
- ۲ - کردنائیج ، اسدالله ، زالی ، محمدرضا ، بهامین ، ماجد . راهکارهای ساختاری توسعه کار آفرینی در ایران . فصلنامه توسعه کارآفرینی . تابستان ۱۳۹۲
- ۳ - کوشکی ، امین . مولفه های مدیریت جهادی . پایگاه اطلاع رسانی سلام سربدار . ۹۳/۱/۶
- ۴ - عزتی ، کیوان . خصوصیات مدیریت جهادی . پایگاه اطلاع رسانی حرف آخر . ۹۳/۱/۶
- ۵ - مهر . ۷ راهکار کارآفرینی در ایران . گزارش خبرگزاری مهر . ۹۳/۳/۱۳
- ۶ - یاراحمدی خراسانی ، مهدی . راهکارهای توسعه کارآفرینی در ایران . انتشارات مدیریار . ۱۳۹۴